

✠

NOS Dn. FRANCISCO DE VETAN Y MOLA PER LA
gracia de Deu y de la santa Sede Apostolica Bisbe de Vich, del Con-
sell de sa Magd. Catholica &c.

Tots nostres subdits, de qualsevol estat, y qualitat que sian, estants, y habitants, en est Bisbat de Vich, salut en Nostre Sr. Jesu-Christ. Sent las Visitas dels Prelats a sos subdits, tant utils com las dels Pastors a sas Ovellas, peraque no se desencaminen; com la dels Parents, y Amichs, per mantenir la concordia, charitat, pau, socorro, y bona correspondencia; com la dels Generals en las Plaças, y Fortalesas, per defensarlas, fortificarlas, y municionarlas, contra la bateria dels Enemichs: Y com la dels Metges als malalts, per curar las suas dolencias, y per donarlos reglas contra las recaigudas: Persó los Sagrats Canons, Concilis, Sants Pares, y Summos Pontifices las encomanan, y manan fer tots los anys als Bisbes personalment, sino estan legitimament impeditos, com a tant necessarias per lo mes acertat regimen, direcció, y ensenyansa, per fomentar la perfecció, moderar las costums, desterrar los abusos, compondre las discordias, extirpar los vicis, y promouere las virtuts. En cumpliment pues de tant important ministeri, y de nostre carrech Pastoral; havem resolt fer visita general de est Bisbat; y peraque sia ab lo acert, y fruit espiritual, y temporal, que desitjam; demanám, y exortám a tots nostres subdits, interposian las suas oracions per impetrar los Divino auxili; y manám, que peraque no se malogria nostre treball, y no se frustren nostres bons desitgs, se disposian de part sua, pera rebre las amonestacions, y correccions com remeis, y medis preciosos per la sua salvació; y que moguts de charitat, y bon zel, y no de odi, y venjansa, vingan a manifestar, y declarar ante Nos los escandols, y pecats publichs, que saben, y haurán ohit de qualsevols personas, especialment si los Parrocos, Beneficiats, Sagristans, y demés Capellans, han fet alguna falta notable en cumpliment de la sua obligació; com en dir Missa, y demés Oficis Divinos, quant son obligats, y ab la solemnitat, y devoció que se requireix.

Si per culpa sua, especialment dels Parrocos, Vicaris, Economos, ó qualsevols Regents Cura de animas, se ha mort algú sens Confessió, Comunió, ó Extrema-Unció; ó alguna Criatura sens Baptisme. Si se han ausentat de sas Parroquias, sens llicita causa, y llicencia nostra. Si han deixat de ensenyar la Doctrina Christiana, especialment en lo Temps de Advent, y Quaresma. Si han examinat de la Doctrina Christiana als que han de contraure matrimoni, y antes de administrar lo Sagrament de la penitencia, per cumplir lo precepte de la Iglesia. Si tractan a sos Feligresos ab charitat, y los donan bon exemple, ó sils fan extorcions, y los posan mes drets, que los asenyalats. Sino visitan los malalts, nils exortan a disposar las suas animas. Sino han assistit a ajudar a be morir als moribundos. Si algú dels dits Parrocos, Beneficiats, ó altres Ecclesiastichs, han estat infamats ab algun pecat publich. Si han comés Simonia, ó tenen en casa alguna sospitosa Dona, ó son jugadors, ó tenen tractes a ells illicitos; ó si van de nits, ó de dia ab armas, ó habits indecents, ó no talars en los llochs, ó fora de ells, y sens collet. Si cumplen las celebracions, y demés carregas de sos Beneficis, ó Capellanias. Si especialment sént Sacerdots, van ab Donas, assistintlas com a criats, ó altres seculars. Si los Parrocos, ó Sagristans admeten a dir Missa, y per administrar los sants Sagraments a Capellans no coneguts sens llicencia.

Si saben, que alguns Seculars estigan en alguns pecats publichs; es a saber, que sien amancebats, logrers, usurers, perjurs, blasfemos, ó supersticiosos.

Si algunas personas usen de etxiserias; sortilegis, adivinacions, ó malefics. Si hi ha alguns casats dos vegadas, ó casats en grau prohibit sens dispensa, ó clandestinament, no estant present lo Parroco, y Testimonis; ó no procehint las amonestacions, que mana lo sant Concili, sino es que en ellas haze dispensat lo Ordinari; ó que sent casats no fassen vida maridable, estant apartats cada un de per si.

Si alguns tenen ocupats bens de las Iglesias, Hospitals, Beneficis, Capellanias, Confrarias, Hermitas, ó llegats pios; ó si hi ha algunas Missas, ó Aniversaris, que estigan per carregar, y assegurar, y no se digan ó celebren; ó si hi ha alguns Testaments, ó Causas Pias, que estigan per cumplir.

Si alguns no se han confessat, y combregat per Pasqua de Resurrecció, ó han trencat, ó trencan las Festivitats Ecclesiasticas; ó fan dir Missas en sas Casas, y Oratoris particulars, no tenint persó llicencia; ó no guardan lo tenor de ella, dientse mes de una Missa cada dia, ó en las Pasquas, ó altres Festas solennes exceptuadas.

Si alguns Metges visitan als malalts, que estan de perill, sens manarlos confessar, combregar, y fer Testament. Si hi ha alguns, que digan paraulas feas, y deshonestas en las Iglesias; ó en ellas tingan tractes indecents ab Donas. Si alguns en la Quaresma, ó vigílias menjan carn sens llicencia dels Metges corporal y espiritual; ó si alguns no han pagat enterament los Delmes, y Primicias, conforme lo disposat per la Iglesia.

Y perque tot lo sobredit es en grave ofensa de Deu Nostre Senyor, y deu ser corregit, y remediat; manám a tots nostres subdits, digan, y declaren ante Nos, lo que sapian, ó hajan ohit dir del sobredit, y de altres qualsevols pecats publichs; manifestantlos ante Nos, peraque a cerca assó, donem la providencia, que convinga. Aixi mateix baix la pena de excomunicació major, y demés que de dret tingan lloch, manám als Beneficiats, Capellans, Obrers, Priors de Confrarias, Administradors de Llegats Pios, Executors de Testaments, y altres personas, que tingan a son carrech los llibres de administracions de la Fabrica, Confrarias, Hospitals, Hermitas, y demés causas pias de esta Iglesia *de Sta. Maria de Salent* y de son districte, Terme, y Feliglesia, que durant la visita comparegan devant Nos *ó nostre Secretari* ab sos llibres, y comptes, a fi, y efecte de visitarlos; y fent lo contrari passat dit terme se prosehira contra ells, a agravació, y reagració de las ditas censuras, y demés penas del dret.

Aixi mateix manám a tots, y qualsevols Presbiteros, Beneficiats, y Capellans, y demés que viuen, y habitan dins los limits de esta dita Parroquia, que tingan llicencia de confessar, predicar, y dir Missa, las presenten ante Nos dins la detenció de dita visita a nostre arribo; peraque vistas, y regonegudas per Nos, provehiam lo que convinga; y passat dit terme, los manám en virtut de santa obediencia, y pena de excomunicació major, y de deu ducats a cada un, no usian de ellas, predicant, y confessant, ni dient Missa; ab la advertencia, que no sols prosehirem contra los Transgresors a la execució de la pena imposada; sino tambe a altres arbitrarias. Los Regulars, que resideixen en dita Parroquia nos presentarán tambe dins lo mateix terme de la detenció de la visita las llicencias, que tingan, de confessar, y predicar; altrament, passat lo dit terme, quedarán suspesas, y revocadas, com desde ara pera las horas las suspenem, y revocám. Y tots los que tingan Oratoris privats en sas Casas, nos presentarán tambe los titols, y llicencias de son us, y concessió, baix la pena de suspensió, en que incorrerán qualsevols Sacerdots Seculars, ó Regulars, que celebren Missa en los dits Oratoris, que no sian visitats per Nos, ó per nostres Commissionats.

Y perque havem entés que molts personas no han rebut lo Sant Sagrament de la Confirmació; manám als Parrocos, y al seus substituets, que previngan a sos Feligresos se disposian, especialment los Adultos no confirmats, per rebre dignament aquest Sagrament, al qual efecte cuidaràn los dits Parrocos, que los Adultos que tingan us de rahó, estigan confessats, é instruits en la Doctrina Christiana, y coneixement del Sagrament, que han de rebre. *Dat en Vich a 4 de Setembre de 1796*

Francisco Bisbe de Vich.

Per manament de dit Illm. y Rm. Sr. Bisbe mi Senyor

Dr. Joseph Banús Secretari.